

De Belgische catalogus bespreekt technische kenmerken van de Belgische postzegeluitgiften, voegt hieraan de prijsnoteringen toe en geeft een beschrijving van een aantal variëteiten, waarvan de plaats van voorkomen op de zegels, zij het niet steeds, wordt aangeduid op een afbeelding van de zegel. Heel wat informatie voor één boek.

De variëteiten worden door een deel van de postzegelverzamelaar gezocht, op beurzen, via internet, uit massawaar of in botjes. Zij hebben reeds ontdekt dat er, wat betreft de beschrijving van de variëteiten in die officiële catalogus, een aantal fouten, onnauwkeurigheden en onlogische prijsnoteringen staan. Bovendien zijn de publicaties van studies met plaatfouten mede verantwoordelijk voor de discussie wat betreft de onvolledigheid van de beschreven variëteiten in de catalogus. Dit mag worden aangepakt. Het argument dat de catalogus nu reeds zo een lijvig boek is en dat de hogere prijs die aan een update vasthangt, zich wellicht zal vertalen in een lagere verkoop van de catalogus is geen argument.

Er wordt niet bedoeld dat de in de literatuur voorkomende variëteiteninfo in de catalogus moet worden opgenomen. Aanbrengen van correcties en voor de hand liggende aanvullingen opnemen zou reeds een belangrijke stap vooruit zijn. Iedereen is tenslotte gebaad met juiste informatie en duidelijke prijsnoteringen.

Zoiets kan in een aparte uitgave zoals in Nederland: Mast catalogus 2022 Plaatfouten en Variëteiten van Nederland en Overzee (richtprijs €79,95).

Het komt zowel de handelaar als de verzamelaar ten goede: een jaarlijkse goedkopere algemene postzegelcatalogus en een drie-of vijfjaarlijkse speciale uitgave met variëteiten / plaatfouten met prijsnoteringen, die gecontroleerde en correct bevonden plaatfouten vermelden die in de literatuur te vinden zijn.

Niets nieuws eigenlijk. Tenslotte heb ik niet zolang geleden vastgesteld dat voor verschillende loten in een veilingcatalogus werd verwezen naar plaatfouten in de literatuur, met een hieraan aangepaste vraagprijs. De handel kan met een catalogus meer duidelijkheid scheppen.

In hetgeen volgt, stelt de samensteller van dit artikel enkele vraagtekens bij de variëteiteninfo in de Belgische Officiële Catalogus voor postzegels die door hem nader werd bekeken.

Zegelnummers 126/128: elke zegel toont een plaatfout. In de catalogus wordt voor nr. 126 V3 vermeld: rood punt onder de linker 5. Spijtig dat bij nr. 128 niet dezelfde variëteit werd vermeld. Dit zou er de verzamelaar op attent kunnen maken dat de rode kruizen op deze zegels werden gedrukt middels dezelfde drukplaat. Beide zegels bevinden zich op paneel 2 positie 19. Hetzelfde geldt voor de variëteit 126 V2. Dezelfde plaatfout vindt men op nr. 128.

zegel 19 op paneel 2 van de 5 en 20 c

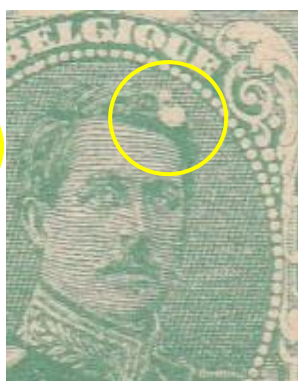
zegel 6 op paneel 3 van de 5 en 20 c

Van dezelfde grootteorde is de rode plaatfout, uiteraard op dezelfde positie in het overeenkomstig paneel van beide zegelwaarden : zegel 6 op paneel 3.

Zegelreeks 129/131: de enige variëteit in deze reeks die in de catalogus staat, is de 10 c zegel op positie 72 van het bovenste paneel (1) van 150 zegels. Er zijn nog plaatfouten die van de zelfde grootteorde en door hun ligging duidelijk zichtbaar zijn.

paneel 1 – zegel 72

paneel 1 – zegel 149

paneel 1 – zegel 92

paneel 1 – zegel 145

47

13

Zegel/nummer 384: op enkele na, toont elke zegel op de panelen met nummers 1 en 2 een plaatfout. Het lijkt erop dat de in de catalogus beschreven variëteiten V3 (z/t13) en V7 (z/t13) tot 2 verschillende panelen behoren. Op zegel 13, op beide panelen, staat echter geen bol boven de epaulet. Deze plaatfout (variëteit in handelarentermen) bevindt zich op zegel 47 paneel 2. De variëteit V7 met de bol onder de epaulet staat op zegel 13, paneel 1.

Het is V1 OF V2 op zegel 100 van paneel 2. Waarom is de cataloguswaarde van beide variëteiten omzeggens even hoog als de meeste variëteiten van deze zegel? Er is toch maar één zegel 100 op paneel 2. Om dezelfde reden: waarom is de cataloguswaarde van V3 en V10 een stuk hoger? Hetzelfde vindt men terug bij zegel nr. 415.

Met nr.384V9 gaat men eveneens de mist in. Er is geen onderbroken bovenste kaderlijn op zegel 99 van paneel 2. Er zijn onderbroken bovenste kaderlijnen op verschillende zegels van paneel 1 en paneel 2.

V6 is er één van.

Men heeft één of meerdere van de zegels met nummers 52/57 en 59 niet als een gemeenschappelijke variëteit bestempeld: bovenste kaderlijnen onderbroken.

Nr. 52

Nr. 53

Nr. 54

Nr. 55

Nr. 56

Nr. 57

Nr. 59

Bij zegelnr. 175 V staat : " Kaderlijnen linksboven bijgewerkt. De Franstalige tekst luidt : Retouches des lignes du cadre et diagonales EL de Belgique (p1, p3 z/t 23). " Deze tweetalige teksten zijn een bron van twijfel.

Een controle op verschillende exemplaren van zegel 23, afkomstig van vellen gedrukt met de beide bestaande drukplaten (1 en 3) drong zich op.

Zegel nr. 23 van plaat 1 (boven) en plaat 3 (onder).

Het is duidelijk dat de in de catalogus beschreven variëteit niet geldt voor zegel nr. 23 van beide platen. De arcering boven de letters ELG van Belgique valt niet op dezelfde plaats. Bovendien is er nog een opvallend verschil: een bijgewerkt bovenste kader rechts voor plaat 1 en links voor plaat 3. De zegel van plaat 3 toont linksboven nog een extra gedeelte bijgewerkte kader. Dit werd vastgesteld bij meerdere zegels 23 resp. bij paneel 1 en 3. Het zijn dus 2 verschillende zegels.

Een hele tijd geleden, mogelijk jaren, kocht ik van een handelaar **DE** variëteit 175 V (hieronder). Het is nu het juiste moment om dit eens nader te bekijken. De bijgewerkte arcering links boven lijkt in niets op de beschrijving in de catalogus. Nog een variëteit / plaatfout?

We besluiten de beschikbare vellen en veldelen aan een grondig onderzoek te onderwerpen en vinden in de literatuur hulp in "Emission de la libération dite "Roi casqué", E. & M. Deneumostier.

Afbeelding van de het bovenste deel van een niet bijgewerkte zegel.

Plaat met nummer 1:

Geen plaatfout : zegels nr. 1 – 2 – 3 – 4 – 8 – 9 – 10 – 11 – 13 – 14 – 16 – 17 – 18 – 21 – 25

Zegel 5: bijgewerkte bovenste kader rechts boven de laatste E van Belgique en van de linker kader van boven tot de helmrand.

Zegel 6 : Bijgewerkte bovenste kader en verdikking van de bovenste kaderlijn tussen de eerste E en de Q van Belgique.

Zegel 7 : Diagonale lijnen in de linker bovenhoek.

Zegel 12 : Verdikking van de bovenste kaderlijn tussen de I van Belgique en de rechter bovenhoek.

Zegel 15 : Bijgewerkte kader rechter bovenhoek.

Zegel 19 : Bijgewerkte rechter bovenhoek en linker kader van de bovenhoek tot de onderkant van de B van Belgique.

Zegel 20 : Bijgewerkte bovenste kader links.

Zegel 22 : Bijgewerkte bovenste kader van de linker hoek tot de U van Belgique.

Zegel 24 : Vervormde binnenste kader boven BE van Belgique.

Plaat met nummer 3:

Geen plaatfout : zegels nr. 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 8 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 20 – 21 – 22 – 24 – 25

Zegel 7 : Bovenste kader links bijgewerkt en verdikking van de bovenste kaderlijn rechts.

Zegel 9 : Diagonale lijnen in de linker bovenhoek.

Op zegel 21 gedrukt met plaat 3 vinden we vijf korte schuine lijnen rechts van de 2de E van Belgique. Geen kaderfout.

Het is duidelijk dat het geen goed idee is om de in de catalogus beschreven variëteit van zegel nr. 175 aan te schaffen, dit rekening houdend met de voor deze variëteit aangegeven cataloguswaarde. Voor een duidelijk lagere aanschafprijs zijn er bijgewerkte exemplaren legio.

Er is genoeg correct geschreven informatie voor handen om een verzameling van plaatfouten (variëteiten) op te zetten. We denken aan de boekenreeks Varibel die we kort in het vorig nummer bespraken, we denken aan de studies van o.a. de klassieke postzegels, de uitgave 1915, de rolzegels type Marchand, aan de studies van nummers 30, 46, 74, 126/128 en 129/131, 165/178, 384, 415 en al die studies die we her niet hebben vermeld.

Mast catalogus 2022 Plaatfouten en Variëteiten van Nederland & Overzee

9e editie, gebonden, catalogus met alle tot nu toe bekende plaatfouten van Nederlandse postzegels, alle zegels met 9185 plaatfouten in kleur afgebeeld met vergrote afbeelding van betreffende fout, ook met waardering op brief en FDC, nu ook met Overzeese gebiedsdelen, 951 blz. (A4-formaat) in kleur, in het Nederlands, verschijningsjaar 2022

- Mast plaatfout catalogus 2022 met daarin alle P & PM plaatfouten, totaal +/-8400 plaatfouten OF MEER van Nederland en overzeese gebiedsdelen
- Wat is er nieuw?
- Alle plaatfouten krijgen een eigen hoofdzegel en een vergrootte uitvergroting, het pijltjes systeem die veel fouten op 1 hoofdzegel aangeeft verdwijnt.
- Volledig herziene uitgave van de editie 2017 met alle herzieningen en aanpassingen.
- Een nieuwe / aangepaste speciaal rubriek
- De catalogus wordt op A4 formaat met een harde kaft uitgegeven.
- Minimaal 500 nieuwe plaatfouten, dit kunnen er nog meer worden.

Op zoek naar info over de uitgifte van prinses Josephine Charlotte bladerde ik in de Belgische Officiële Postzegelcatalogus 2022. Zonder kennis van de catalogusnummers, doch wel wetende dat de reeks omstreeks het midden van de jaren 30 werd uitgegeven, vond ik de info over de reeks na enig heen-en-weer geblader niet.

Met de volgnummers, toegekend aan deze uitgifte bij de hand, stelde ik vast dat de bladzijden 70 en 72 dezelfde info tonen: de catalogusnummers 434A t.e.m. 438/445. Op bladzijde 73 wordt vervolgd met de variëteiten van de gezochte reeks 459/463 tot item 470-V onderaan de pagina. Tweemaal dezelfde pagina zorgt ervoor dat de variëteiten 438/445 en het overzicht van het begin van uitgiften in 1937 er niet staan: 446, de reeks 447/44, de uitgifte Koningin Elisabeth 456/457 alsook de info over de hier gezochte uitgifte 458/465. In uw catalogus ook?

Later toevallig gevonden: de ontbrekende pagina op <http://www.bbkph-cpbntp.be>.